

ZARZĄD

PREZES

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHEŃSKI

WICEPREZESI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI (woj. lubelskie)

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trams
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciolek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Otdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0715/59/18

Warszawa, 28 maja 2018 roku

Szanowny Pan

Bartosz Marczuk

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

Związek Powiatów Polskich stanowczo protestuje przeciwko przewidzianemu w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zniesieniu współfinansowania przez gminę kosztów umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zwracamy uwagę, że gdy w 2011 roku wprowadzano ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej samorządy wskazywały, że na jej rzeczywiste wdrożenie potrzeba jest 800 mln złotych w skali całego kraju. Samorządy nigdy tych środków nie otrzymały. Projekty rządowe dofinansowujące zatrudnienie asystentów czy koordynatorów stanowiły kroplę w morzu potrzeb.

Powiaty nie posiadają władztwa podatkowego, nie są w stanie zatem generować dodatkowych dochodów własnych na pokrycie zwiększonych kosztów realizacji zadań publicznych. Przedstawiona propozycja będzie skutkowała tym, że samorządy powiatowe z własnych środków będą musiały wyasygnować przeszło 1 miliard złotych w perspektywie najbliższych 10 lat tylko na zapewnienie funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych, przy czym koszty będą miały charakter narastający.

Zatem po 7 latach funkcjonowania ustawy mamy do czynienia po raz kolejny z powtórzeniem tego samego zabiegu, gdzie **resort właściwy ds. rodziny wdraża swoje pomysły bez żadnej refleksji na temat tego kto za to zapłaci.**

Abstrahując od czynników finansowych, projektodawca sam sobie przeczy w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazując, że cyt. „Najbardziej efektywna praca z rodziną powinna mieć miejsce na etapie profilaktyki oraz w pierwszym okresie po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Stąd zasadne jest zachęcenie gminy do intensywnych działań i pomocy rodzinie na etapie pojawiających się w niej problemów, ale także w momencie, gdy umieszczenie dziecka w pieczy staje się koniecznością”. Pojawia się zatem pytanie jaką zachętę będzie miała gmina do podjęcia pracy z rodziną, której dzieci umieszczone zostały w pieczy instytucjonalnej, jeżeli gmina ta nie będzie partycypować w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej? W naszej ocenie proponowane rozwiązanie jeszcze bardziej pogorszy sytuację dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w sytuacji w której działania gminy będą ukierunkowane przede wszystkim na te rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy rodzinnej.

Zwracamy uwagę, że liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych maleje z roku na rok. Można oczywiście narzekać na tempo spadku należy być jednak świadomym, że w sytuacji dopóki rodzice zastępczy/prowadzący rodzinne domy dziecka mogą odmówić przyjęcia dziecka, dopóty nie można oczekiwać od samorządów, że te całkowicie zlikwidują placówki opiekuńczo-wychowawcze. W pieczy rodzinnej swojego miejsca często nie znajdują osoby, które do pieczy zastępczej trafiły w wieku kilkunastu lat, często z głęboko zdemoralizowanego środowiska rodzinnego. Hipokryzją byłoby twierdzenie, że takie dzieci znajdą swoje miejsce w pieczy rodzinnej.

Kolejna kwestia, która budzi wątpliwości to propozycja dodania w art. 106 przepisu, że cyt. „Wojewoda może wydać zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, uwzględniając wytyczne wydawane przez ministra właściwego do spraw rodziny, dotyczące tworzenia instytucjonalnej pieczy zastępczej.” Pytanie odkąd wytyczne ministra mogą stanowić podstawę do wydania decyzji administracyjnej. Projektodawcy najwyraźniej pomylił się ustrój, bo propozycje można potraktować jako regulację rodem z PRL. Zatem przypominamy – zgodnie z obowiązującym art. 87 ust. 1 i 2 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia oraz akty prawa miejscowego. Zgodnie z art. 93 ust. 1 uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów **mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty.** Ust. 2 - Zarządzenia są wydawane tylko na podstawie ustawy. **Nie mogą one stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów.**

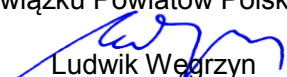
Jeżeli projektodawca chce określić standardy lub wprowadzić ograniczenia dla nowo tworzonych placówek powinien to zrobić na poziomie ustawy lub rozporządzenia wykonawczego do ustawy.

Tożsama uwaga odnosi się do projektowanych art. 179a, 182b oraz 185a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W tym miejscu nie sposób również pominąć treści uzasadnienia, w którym wskazano, że konieczność uwzględniania wytycznych ministra przy wydawaniu decyzji uzasadnia rosnąca liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych. Przypominamy zatem, że zgodnie z obecnie obowiązującym art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do 1 stycznia 2021 obowiązuje okres przejściowy, w którym samorządy winny ograniczyć liczbę dzieci w placówkach z 30 do 14. W 2012 roku funkcjonowało w Polsce 814 placówek opiekuńczo-wychowawczych, 1098 w 2016 roku. Nie można samorządom zarzucać zwiększania liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych w sytuacji, w której to ustawodawca narzucił konieczność zmniejszenia liczby dzieci w danej placówce o przeszło połowę. Sygnalizujemy również, że w Regionalnych Programach Operacyjnych wprost przewidziano środki na tworzenie nowych, małych placówek opiekuńczo-wychowawczych również jako narzędzie deinstytucjonalizacji pieczy.

Z uwagi na fakt, że Związek Powiatów Polskich otrzymał z powiatów szereg innych uwag, zostaną one przesłane w odrębnej korespondencji w formie tabeli dedykowanej do zgłaszania uwag w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż w związku z proponowanymi rozwiązaniami oczekujemy obecności Pana Ministra na posiedzeniu Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 12 czerwca br., na którym projekt ustawy będzie omawiany.

Z poważaniem,
Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn

Do wiadomości:

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.
2. Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST.